

آموزش برای همه

«راهنمای برنامه ریزی آموزشی غیرمتمرکز»

گردآوری و تلخیص کنندگان:

مرتضی احمدی

داود حسین زاده

حریم دانش

سرشناسه	: احمدی، مرتضی، ۱۳۵۸ آذر -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش برای همه: راهنمای برنامه ریزی آموزشی غیرمتمرکز/ گردآوری و تلخیص کنندگان [و مترجم]: مرتضی احمدی، داود حسین زاده؛ ویراستار: محسن کامکار
مشخصات نشر	: تهران: حریم دانش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۷۱ ص.: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۲۳-۲۷-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: برنامه ریزی آموزشی -- آسیا
موضوع	: Educational planning -- Asia
شناسه افزوده	: حسین زاده، داود، ۱۳۳۱ -
شناسه افزوده	: کامکار، محسن، ۱۳۶۳ -
رده بندی کنگره	: LC۹۴
رده بندی دیویی	: ۷۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۰۳۴

عنوان کتاب: آموزش برای همه (راهنمای برنامه ریزی آموزشی غیرمتمرکز)

مولفان: مرتضی احمدی، داود حسین زاده

ویراستار: محسن کامکار

ناشر: انتشارات حریم دانش

نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۸

قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

تیراژ: ۱۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۲۳-۲۷-۴

فروشگاه شماره ۱: میدان انقلاب، روبروی ایستگاه اتوبوس، کتابفروشی محسن تلفن: ۶۶۴۹۲۶۶۲

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، ابتدای پاساژ تالار بزرگ کتاب، کتابفروشی بهنام تلفن: ۶۶۹۵۸۲۰۵

اینستاگرام: h.a.r.i.m.d.a.n.e.s.h

وبسایت: www.harimedanesh.com

مقدمه

یونسکو - بانکوک خود را مدیون همه کسانی می‌داند که به پدیدآوری دست نامه حاضر کمک کرده‌اند. پیش از همه، یونسکو علاقه‌مند است مراتب تقدیر خود را از بسیاری از مسئولان آموزش و پرورش و مدیران آموزش و پرورش استانی کشورهای منطقه، که به کمک آنان یونسکو دامنه گسترده‌ای از فعالیت‌های برنامه ریزی EFA را سامان بخشید اعلام دارد. همکاری آنان در گردآوری تجارب دست نامه زیربنای این دست نامه است.

همچنین، یونسکو - بانکوک از همه کسانی که به طور مستقیم در تولید این دست نامه کوشیده‌اند سپاس‌گزار است: دکتر کلاوس بحر، برنامه ریز و مؤلف اصلی کتاب هستند؛ فادی آبیلا و بیان مابیت به همراهی کلاوس بحر الگوی تجزیه و تحلیل و پیش بینی (ANPRO) را طراحی نموده‌اند؛ تانگوک چاو به طراحی ابزارهای تحلیلی کمک کرده‌اند؛ و پرینیل آنک رود مشاوره حرفه‌ای ارائه کرده و ویرایش مواد پیچیده ارائه شده در دست نامه را پذیرفته است.

یونسکو - بانکوک سپاس ویژه خود را از اس. کی. چو، رئیس هیئت مدیره یونسکو هانوی و همکاران EFA دو، به خصوص از لی تو هوانگ به سبب ارائه تجارب پروژه آزمایشی برنامه ریزی سال ۲۰۰۴ یونسکو و مسئولان آموزش و پرورش در شماری از استان‌های ویتنام اعلام می‌دارد.

دست نامه حاضر زیر نظر فنی و حرفه‌ای دومینیک آلتنر، رئیس بخش اصلاح و خط مشی گذاری آموزش و پرورش دفتر آموزش و پرورش منطقه آسیا و اقیانوسیه در بانکوک تهیه شده است.

فهرست

.....	مقدمه	۵
.....	پیشگفتار	۹
.....	مدیران ساری مدیریت بخش آموزش و پرورش	۹
.....	هدف دستنامه	۱۱
.....	پشتیبانی موسسه کار مدرن سازی برنامه ریزی آموزشی ملی	۱۲
.....	فصل اول: مدرسان و مدیریت بخش آموزش	۱۵
.....	۱-۱- روندهای نوین در مدیریت بخش عمومی مربوط به آموزش و پرورش	۱۶
.....	ویژگی اول: تمرکززدایی	۱۶
.....	ویژگی دوم: تعهد بین المللی	۱۷
.....	ویژگی سوم: اشکال نوین تخصیص منابع مبتنی بر برنامه در آموزش و پرورش	۲۰
.....	چارچوب هزینه میان مدت	۲۱
.....	حمایت بودجه هدف (TBS)	۲۲
.....	رویکرد کلان (SWAP)	۲۳
.....	۱-۲- ویژگی های برجسته برنامه ریزی آموزشی مدرن	۲۴
.....	فصل ۲: مفهوم برنامه ریزی آموزشی غیرمتمرکز	۲۷
.....	۲-۱- ویژگی های کلی	۲۸
.....	۲-۲- برنامه های آموزش برنامه همه (EFA) استانی و برنامه ریزی استانی	۲۹
.....	برنامه آموزش و پرورش استانی	۳۰
.....	۲-۳- مقاصد و گام های عمده برنامه ریزی آموزشی استانی	۳۱

۳۱.....	مقاصد عمده
۳۲.....	گام های عمده
۳۴.....	۲-۴ تجزیه و تحلیل موقعیت
۳۴.....	۲-۵ آماج گزینی
۳۷.....	۲-۶ حوزه های عملیاتی
۳۸.....	۲-۷ نامه عمل
۳۹.....	۸-۱ پاسخ
۳۹.....	۹-۲ تهیه سند نامه آموزش و پرورش استانی
۴۵.....	فصل ۳: الگوی تجزیه و تحلیل، و پیش بینی (الگوی ANPRO)
۴۶.....	۳-۱ ویژگی های الگو
۵۱.....	۳-۲ ویژگی های فنی الگوی ANPRO
۶۱.....	فصل ۴: شیوه کاربرد الگوی ANPRO
۶۲.....	۴-۱- متغیرهای الگو
۶۴.....	۴-۲ نحوه سناریوسازی برای پیش بینی
۷۰.....	۴-۳ نحوه سناریوسازی جایگزین

پیشگفتار

مدیریت سازمان سازی آموزش و پرورش

امروز بسیاری از کشورها در فرایند مدرن سازی مدیریت بخش های عمومی/دولتی قرار دارند. آموزش و پرورش یکی از بزرگ ترین بخش ها از نظر کارکنان، هزینه جاری و نیز هزینه سرمایه ای است.

استراتژی ها و فعالیت ها در جهت مدرن سازی مدیریت بخش عمومی سامان دهی شده اند؛ از این رو، روند جاری تأثیر چشم گیری بر مدیریت بخش آموزش و پرورش، با در نظر آوری سطوح غیرمتمرکز دارد.

از مجموع ویژگی های بنیادهای مدرن سازی بخش عمومی، سه مورد آن به طور مستقیم با آموزش و پرورش در ارتباط نزدیک است؛ این ویژگی ها عبارتند از: غیرمتمرکزسازی، تعهدات بین المللی و اشکال جدید تخصیص منابع به آموزش و پرورش. روندهایی از این دست کارکرد فراوی بخش آموزش و پرورش را رقم می زند.

غیرمتمرکزسازی به قصد افزایش مسئولیت ها در مدیریت کارآمد، تسهیل و بهبود کیفیت آموزش در سطوح زیر نظر مرکز به اجرا در می آید. در هر صورت، غیرمتمرکزسازی نیازمند تعهد کردن مسئولیت سنگین خط مشی گذاری و پایش اجرا در سطح مرکز، به ویژه از سوی وزارت آموزش و پرورش است.

تعهدات بین المللی نظیر آموزش و پرورش برای همه، کاهش فقر و استراتژی‌های توسعه و اهداف توسعه هزاره اشکال نوینی از ارتباط بین دولت‌ها و جامعه خیرین یا اهداکنندگان بین المللی را شکل می‌دهد. فرض بر آن است که، مسئولان و دست اندرکاران ملی در سطح مرکز و سطوح استانی مسئولیت‌های زیادی را برای طراحی و اجرای اصلاحات در برنامه‌های توسعه تقبل کنند.

اشکال نوین رویکردهای برنامه‌ای به تخصیص منابع آموزش و پرورش در حال طراحی، آزمون و گزینش است. رویکردهایی از این دست، ارائه چارچوب هزینه میان مدت، بودجه پنینت‌ان، و ویکرد کلان بودجه‌ریزی را در بر می‌گیرند. در آینده، برنامه آموزش و پرورش - حوض چارچوب هزینه میان مدت خواهد بود، و به نوبه خود این بودجه به بودجه سالانه تبدیل می‌شود؛ در سطح آموزش و پرورش مرکز و استانی، مسئولان فرایند برنامه‌ریزی و تخصیص منابع را به صورت توأمان پیش خواهند برد.

مدرن‌سازی مدیریت بخش آموزش و پرورش هم برای مسئولان وزارت و هم برای مسئولان استانی چالش برانگیز است. مجهز کردن مسئولان وزارت و استانی آموزش و پرورش به دانش فنی و حرفه‌ای از شرایط اساسی برای حرکت به سوی مدرن‌سازی مدیریت بخش آموزش و پرورش است. نیاز است کارکنان بخش مدیریت توانمند شوند تا (الف) به طور فعال به شکل دهی کارکردهای جدید بپردازند، و (ب) وظایف مدیریتی جدید را در زمینه‌های برنامه‌ریزی، آماده‌سازی برنامه‌های عمل و پایش اجرای برنامه به انجام برسانند.